

Gerechtshof Amsterdam
Ondernemingskamer
Datum mondelinge behandeling: 22 en 23 april 2013
Zaaknummer: 200.122.906/01 OK

PLEITNOTITIES

namens:

1. de vereniging met volledige rechtsbevoegdheid **VERENIGING VEB NCVB**, gevestigd in 's-Gravenhage, kantoorhoudend aldaar op het adres Amaliastraat 7 (2514 JC) ("**VEB**");
2. ....
3. ....

advocaten: mr. J.H. Lemstra en mr. dr. P.J. van der Korst;

tegen het verzoekschrift dat is ingediend namens:

het bestuursorgaan **DE MINISTER VAN FINANCIËN** van de Staat der Nederlanden,
althans de publiekrechtelijke rechtspersoon **DE STAAT DER NEDERLANDEN**,
zetelend te 's-Gravenhage (de "**Minister**");
advocaten: mr. T.M. Stevens en mr. R.G.J. de Haan;

---

1. INLEIDING

- 1.1. Het aanbod van de Minister om geen vergoeding te betalen voor de onteigende effecten en verplichtingen is ondeugdelijk.

De onteigende effecten vertegenwoordigden op het moment van onteigening een materiële waarde. Het aanbod vormt dus geen deugdelijke vergoeding voor de schade van de onteigende partijen.

- 1.2. Het doel van deze procedure voor Uw Ondernemingskamer is om de schadeloosstelling alsnog zorgvuldig en op basis van evenwichtige informatievoorziening te bepalen.

- 1.3. De Ondernemingskamer moet de schadeloosstelling zelf vaststellen als zij aannemelijk acht dat het aanbod van de Minister geen volledige vergoeding vormt voor de door betrokkenen geleden schade, aldus de wet.¹ De onteigende partijen hoeven niet te substantiëren wat wel een volledige vergoeding vormt, aldus ook de wetsgeschiedenis.²

- 1.4. De beurskoers van de onteigende effecten op 31 januari jl. toont aan dat de werkelijke waarde op het moment van onteigening aanzienlijk meer dan EUR 0 was. De uitlatingen van de Minister bevestigen dat. Bij de onteigening begrootte de Minister het voordeel voor SNS REAAL - en dus de schade voor de onteigende partijen - op tenminste EUR 1 miljard, zo blijkt uit zijn brief aan de Voorzitter van de Tweede Kamer:

*"Ik onteigen niet alleen de aandeelhouders maar ook de achtergestelde schulden. Hierdoor wordt voor EUR 1 miljard bijgedragen aan de herkapitalisatie."*³

- 1.5. De Minister heeft de Europese Commissie voorgehouden dat hij de herfinanciering van SNS voor rekening van de onteigende partijen brengt, in plaats van hen - conform de Interventiewet - volledig schadeloos te stellen.

Hij rekende de Europese Commissie een herkapitalisatie voor van EUR 1,9 miljard bij SNS Bank en van EUR 300 miljoen bij SNS REAAL:

*"With respect to the remuneration of the recapitalisations (measure A and B1), the Commission observes that existing shareholders have been completely wiped out. The capital needs were decreased proportionately to the losses imposed on shareholders and hybride capital holders through the nationalisation process, ensuring that the aid is limited to the minimum."*⁴ (onderstreping advocaat).

- 1.6. Het alloceren van deze schade bij de onteigende partijen is in strijd met de Interventiewet. Het bevestigt tegelijkertijd dat ook de Minister de schade, geleden door de onteigende partijen, op aanzienlijk meer dan EUR 0 per onteigend effect begroot.

---

¹ Artikel 6.11 Wft.

² MvT, Kamerstukken II 2011-2012, 33059, nr. 3, p. 76.

³ Brief Minister van Financiën aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 1 februari 2013, (http://www.rijksoverheid.nl/documenten_en_publicaties/kamerstukken/2013/02/01/kamerbrief_over_de_ontei_gening_van_sns_reaal.html), p. 2.

⁴ Brief Europese Commissie, p. 13, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-150_NL.htm en <http://ec.europa.eu/competition>, onder SA.3582.

1.7. De Minister schreef aan de Tweede Kamer⁵:

"Anders bij de eerdere steun uit 2008 laat ik private partijen die bewust er voor gekozen hebben om SNS REAAL en SNS Bank financiering te verschaffen zoveel als mogelijk meebetalen." (onderstreping advocaat);

en

"De onteigening kost de Staat niets aangezien de achtergestelde crediteuren een schadeloosstelling van EUR 0 ontvangen."

1.8. In een interview met Financial Times zei hij:

*"I've tried to do so as far as I could in nationalising the SNS Bank in the Netherlands. We've completely wiped out the shareholders and the junior bondholders."*⁶ (onderstreping advocaat).

1.9. Dezelfde bewoordingen zijn staan in het besluit van de Europese Commissie over staatssteun bij SNS⁷:

"(...) the Commission observes that existing shareholders have been completely wiped out." (onderstreping advocaat)

1.10. De onteigeningsbevoegdheid in de Interventiewet is niet aan de Minister verschaft om aandeelhouders en achtergestelde schuldeisers weg te vagen of de kosten van overheidssteun voor hun rekening te brengen.

Integendeel, onteigende partijen hebben jegens de Staat aanspraak op volledige vergoeding voor de schade door het verlies van hun vermogensbestanddeel.⁸

2. ONVOLDOENDE ZORGVULDIGE PROCEDURE

2.1. De huidige procedure voor de Ondernemingskamer heeft als doel om die schade-loosstelling alsnog zorgvuldig vast te stellen, afgezet tegen *"een snelle rechtelijke toetsing van het hoofdbesluit"* (tot onteigening), aldus de wetsgeschiedenis.⁹

2.2. Tot heden is niet voldaan aan de eisen van een effectieve rechtsbescherming en een eerlijk proces, die op grond van artikel 1 Eerste Protocol EVRM, artikel 6 EVRM en het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie is vereist:

- er is geen duidelijkheid over het verloop van de procedure. Integendeel houdt de Ondernemingskamer blijkens haar brief van 18 maart en 12 april 2013 alle opties voor na deze zitting open (eindbeschikking, informatievervalsing, deskundigenbericht). Verzoeken van verweerders tot overleg of een ting - gebruikelijk en zeer gewenst bij procedures van deze omvang, met deze belangen en met deze aantallen procespartijen - zijn afgewezen;

⁵ Brief Minister van Financiën aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 1 februari 2013 (http://www.rijksoverheid.nl/documenten_en_publicaties/kamerstukken/2013/02/01/kamerbrief_over_de_ontei_gening_van_sns_reaal.html).

⁶ <http://blogs.ft.com/brusselsblog/2013/03/the-ftreuters-dijsselbloem-interview-transcript/>.

⁷ Waarnaar de Minister ook verwijst in het Verzoekschrift in voetnoot 25: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-150_NL.htm.

⁸ Artikel 6:8 Wft, artikel 14 lid 1 Grondwet en artikel 1 Eerste Protocol EVRM.

⁹ MvT, Kamerstukken II 2011-2012, 33059, nr. 3, p. 72.

- verweerders kregen slechts vier weken voor het opstellen en indienen van hun verweerschriften. Die voorbereidingstijd was veel te kort. Dit is een onredelijke afwijking van het Procesreglement¹⁰ en van de wettelijke bepaling dat verweerschriften kunnen worden ingediend tot aan de aanvang van de behandeling¹¹;
- vrijwel alle verweerders worden ter zitting beperkt in de spreektijd die hen conform het Procesreglement toekomt;¹²
- vandaag vernemen verweerders de reactie van de Minister op het grote aantal verweerschriften. Verweerders zijn niet in staat om tijdens deze zitting daarop voldoende grondig te reageren.

3. TEKORTSCHIETENDE INFORMATIE

- 3.1. Voor een zorgvuldige procedure is een deugdelijke informatievoorziening vereist. De Minister moet de voor de beslissing van belang zijnde feiten volledig en naar waarheid aanvoeren.¹³ De Minister moet de stukken waarop hij zich beroept overleggen.¹⁴ De Ondernemingskamer kan haar oordeel niet op bescheiden of andere gegevens baseren waarover verweerders zich niet voldoende hebben kunnen uitspreken.¹⁵ De door de Minister ter beschikking gestelde informatie schiet op essentiële onderdelen tekort.

C&W Rapport

- 3.2. De Minister beredeneert zijn aanbod vanuit een ondeugdelijk en onrealistisch faillissement/liquidatiescenario. Andere verweerders, waaronder mr. Spinath, zullen daarop ingaan. De Minister baseert dit scenario op het C&W Rapport, maar hij legt niet het integrale rapport over, en het E&Y Rapport in het geheel niet. VEB c.s. en andere verweerders hebben uitvoerig uiteengezet waarom het C&W Rapport geen deugdelijke basis kan vormen voor dit scenario.¹⁶ Zeer kort samengevat: het is voor een ander doel opgesteld, het bevat vele (ongebruikelijke) voorbehouden, C&W geeft aan onvoldoende informatie te hebben gekregen (zoals leendocumentatie), de disconteringsvoet is onjuist en het bevat een dubbeltelling.

¹⁰ Procesreglement verzoekschriftprocedures handels- en insolventiezaken Gerechtshoven, artikel 2.2.3.7, zowel in het reglement van voor 1 april 2013 als het huidige reglement.

¹¹ Artikel 282 lid 1 Rv.

¹² Volgens het reglement geldend tot 1 april 2013: 45 minuten; volgens het huidige reglement 30 minuten.

¹³ Artikel 21 Rv.

¹⁴ Artikel 85 Rv.

¹⁵ Artikel 19 Rv.

¹⁶ Randnummers 9.5-9.9 Verweerschrift VEB c.s. en de rapporten van SMAN en BOT.

DNB Besluit

- 3.3. De Minister baseert dit faillissement/liquidatiescenario ook op het SREP-besluit van DNB van 27 januari 2013.¹⁷ Dit besluit staat echter niet vast. Daartegen is een groot aantal bezwaren ingediend, onder andere door VEB c.s.¹⁸ Naar nu blijkt, heeft ook SNS Bank voorafgaande aan de nationalisatie van SNS REAAL bezwaar aangetekend tegen dit besluit.¹⁹

De Minister verwijst in het Verzoekschrift bij herhaling naar het besluit, maar hij maakt geen melding van deze bezwaren. Hij laat daarmee onvermeld dat een belangrijke grondslag van zijn aanbod niet vaststaat.

Jaarcijfers 2012/herstructureringsplan

- 3.4. SNS REAAL zou haar jaarcijfers 2012 publiceren op 12 februari jl. Publicatie werd vervolgens uitgesteld tot 18 april en vervolgens tot medio juni 2013.²⁰ Ook wat betreft de huidige financiële positie van SNS REAAL is dus sprake van een grote informatieongelijkheid tussen de Minister enerzijds en verweerders en de Ondernemingskamer anderzijds.
- 3.5. Daarbij komt dat de Minister uiterlijk in augustus 2013 een herstructureringsplan moet presenteren, als voorwaarde voor de voorlopige goedkeuring door de Europese Commissie van de staatssteun aan SNS.²¹ Verweerders hebben geen enkel zicht daarop. Ook dit herstructureringsplan kan van materieel belang zijn voor de weging van zijn aanbod.

Beurskoers = “redelijke prijs”

- 3.6. Kortom, de Minister baseert zijn faillissement/liquidatiescenario op informatie en visies over verleden, heden en toekomst van SNS die hij niet openbaar maakt. Bij gebrek aan deze informatie vormt de beurskoers bij uitstek een goede graadmeter voor de prijs die op het tijdstip van onteigening zou zijn tot stand gekomen bij een veronderstelde vrije koop in het economisch verkeer, conform artikel 6:9 Wft. De wetsgeschiedenis bevestigt dat:

*“In geval van beursgenoteerde aandelen (of andere effecten) ligt het voor de hand om mede naar de beurskoers van die aandelen te kijken.”*²²

---

¹⁷ Zie bijvoorbeeld onderdelen 2.21 en 2.23 Verzoekschrift: “DNB heeft vervolgens na op 31 januari 2013 nogmaals SNS REAAL en SNS Bank gehoord te hebben, na beraad geconstateerd dat SNS Bank niet aan de opgelegde maatregelen heeft voldaan. Op 1 februari (kort na middernacht) heeft DNB toen de Minister aangeraden zo snel mogelijk gebruik te maken van zijn bevoegdheden op grond van deel 6 van de Wft” en “op 1 februari 2013 heeft de Minister het Besluit genomen”. Zie ook bijvoorbeeld onderdelen 6.4 en 6.5 Verzoekschrift: “DNB was het oordeel toegedaan dat indien SNS Bank haar kapitaalpositie niet kon versterken, het onverantwoord was dat SNS Bank het bankbedrijf uitoefent” en “SNS Bank kon haar bankbedrijf dus niet continueren”.

¹⁸ Bijlagen 8 en 9 bij Verzoekschrift VEB c.s.

¹⁹ Correspondentie tussen mr. Wendelgelst en SNS Bank, productie 5 mr. Wendelgelst.

²⁰ Persbericht SNS REAAL van 3 april 2013, productie 10 Verzoekschrift VEB.

²¹ Brief Europese Commissie, p. 13, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-150_NL.htm en <http://ec.europa.eu/competition>, onder SA.3582.

²² MvT, Kamerstukken II 2011-2012, 33059, nr. 3, p. 74.

Ditzelfde uitgangspunt geldt bijvoorbeeld ook bij uitkoopprocedures.²³

- 3.7. In die beurskoers van 31 januari 2013 (einde beurs) waren alle risico's - zoals de misstanden binnen Property Finance - en alle mogelijke toekomstperspectieven voor SNS REAAL (waaronder onteigening) ingeprijsd.

- 3.8. Zie bijvoorbeeld Het Financieele Dagblad van 19 januari 2013:

"Moet Den Haag ingrijpen bij SNS? Een nieuwe wet biedt het breekijzer daarvoor, maar de bank houdt nog hoop op een private oplossing."

en Het Financieele Dagblad van 31 januari 2013:

"Door de aanhoudende publiciteit rond de bank groeit het risico dat spaarders hun geld opnemen, al vallen de opnames tot nu toe erg mee. Daarom willen DNB en het Ministerie dat er al eerder duidelijkheid komt over de private route. Anders volgt alsnog een overname door de Staat."

Dit blijkt bijvoorbeeld ook uit de analistenrapporten, overgelegd namens BNP.²⁴

- 3.9. Op 31 januari 2013 (einde beurs) noteerden de onteigende effecten als volgt:

– aandelen	EUR 0,841
– EUR 350 miljoen 6,258% obligaties	40,938%
– EUR 320 miljoen 11,25% obligaties	55,537%
– EUR 500 miljoen 6,25% obligaties	77,25%
– EUR 200 miljoen 6,625% obligaties	78,25%

4. VERDERE PROCEDURE

- 4.1. Als de Ondernemingskamer de schadeloosstelling niet gelijk stelt aan de beurskoers, zal benoeming van deskundigen moeten volgen.

In dat geval is opheffing van de informatie-asymetrie vereist, waaronder de volledige C&W- en Ernst & Young-rapporten, het overleg met CVC en andere private partijen en de huidige financiële positie en toekomstverwachting van SNS REAAL.²⁵

- 4.2. Dit is nodig om de verweerders in een gelijkwaardige procespositie als de Minister te brengen. Het is ook nodig om verweerders in staat te stellen om zich een oordeel over deskundigenbenoeming, opdracht en bericht te vormen.

Dit vereist een beslissing van de Ondernemingskamer ten aanzien van de verzoeken/vorderingen tot informatieverschaffing.

- 4.3. Na opheffing van deze informatie-asymetrie kan de verdere procedure worden ingericht volgens de lijnen van de Onteigeningswet²⁶:

---

²³ Artikel 2:92a BW.

²⁴ Productie 6 BNP, ingediend bij fax van 15 april 2013: Investment Research Report KBC van 22 januari 2013 en Investment Research Report BNP Paribas van dezelfde datum.

²⁵ VEB c.s. verwijst naar de lijst van te verstrekken bescheiden in randnummer 4.27 van haar verweerschrift.

²⁶ De Onteigeningswet is buiten toepassing verklaard in de Interventiewet, maar blijkens de wetsgeschiedenis is de reden daarvoor - louter - gelegen in de splitsing tussen onteigening en schadeloosstelling. Vervolgens staat in de wetsgeschiedenis *"Dit neemt niet weg dat bij het opstellen van Deel 6, waar mogelijk, is aangesloten bij de wijze*

- (i) de Ondernemingskamer bepaalt de aan de deskundigen te verlenen opdracht en aanwijzingen, waarover partijen zich vooraf hebben kunnen uitlaten. Dit vereist een zorgvuldige procedure om zeker te stellen dat de deskundigen voldoende sturing in hun opdracht krijgen. Ik verwijs naar de onderwerpen die later vandaag aan de orde zullen komen, zoals de 403-vorderingen, de behandeling van de staatssteun en activering van vorderingen op (voormalig) bestuurders;²⁷
- (ii) de Ondernemingskamer benoemt deskundigen (conform artikel 194 Rv)²⁸ nadat partijen zich hebben kunnen uitlaten over hun profiel;
- (iii) partijen worden in de gelegenheid gesteld hun visie aan de deskundigen voor te leggen;
- (iv) de Minister zal de deskundigen alle relevante informatie ter beschikking moeten stellen²⁹, en dus ook aan verweerders³⁰;
- (v) een concept-deskundigenrapport wordt aan partijen voorgelegd, waarover partijen zich kunnen uitlaten respectievelijk hun bezwaren kenbaar kunnen maken;
- (vi) de deskundigen stellen hun definitieve rapport op;
- (vii) een slotpleidooi, met mogelijk aanvullende stukken van partijen;
- (viii) vaststelling van de schadeloosstelling door de Ondernemingskamer.

5. VOORWAARDELIJKE VASTSTELLING 403-VORDERING

- 5.1. Ik geef nu een nadere toelichting op het voorwaardelijke karakter van het verzoek tot vaststelling van de *specifieke* schadeloosstelling ten aanzien van de 403-vorderingen op SNS REAAL N.V. van de onteigende achtergestelde obligatiehouders van SNS Bank.³¹
- 5.2. VEB c.s. meent dat op goede gronden kan worden volgehouden dat de 403-vorderingen van de onteigende achtergestelde obligatiehouders van SNS Bank op SNS REAAL tot op de dag van vandaag in stand zijn gebleven.
- 5.3. De complicatie die zich in deze schadeloosstellingsprocedure voor doet, is dat de Minister van oordeel lijkt te zijn dat zonder een vordering op SNS Bank - die immers onteigend is ten gunste van de Staat - er ook geen 403-vordering kan bestaan. De Staat stelt zich mogelijk op het standpunt dat de *rechten* uit hoofde van artikel 2:403 BW zijn "*meegegaan*" met de onteigende obligaties. Een andere mogelijkheid

---

waarop vergelijkbare onderwerpen in de Onteigeningswet zijn geregeld." - MvT, Kamerstukken II 2011-2012, 33059, nr. 3, p. 35.

²⁷ Randnummers 10.28-10.31 Verweerschrift VEB c.s.

²⁸ Zie MvT, Kamerstukken II 2011-2012, 33059, nr. 3, p. 76.

²⁹ Artikel 198 lid 3 Rv.

³⁰ Artikelen 19 en 21 Rv.

³¹ Wijziging van het zelfstandig verzoek tot vaststelling van kosten ter bewaring van rechten en ter vaststelling van schadeloosstelling, 11 sub e.

is dat de door de Staat onteigende achtergestelde SNS obligaties inmiddels zijn geconverteerd in aandelen SNS ter versterking van de kapitaalstructuur van SNS of op andere wijze teniet zijn gegaan en dat de Staat daaruit de conclusie trekt dat geen beroep meer kan worden gedaan op de 403-vordering. Het standpunt van SNS REAAL zelf is (nog) niet bekend.

- 5.4. VEB c.s. is van oordeel dat de materiële rechtsvraag ten aanzien van de status van de 403-vorderingen in een civiele dagvaardingsprocedure moet worden beantwoord. Deze verzoekschriftprocedure bij de Ondernemingskamer is niet geschikt voor, noch toegerust op de beantwoording van dergelijke materiële rechtsvragen. De wet biedt geen enkel aanknopingspunt voor een bevoegdheid van de Ondernemingskamer om dergelijke rechtsvragen te beantwoorden. Hierbij is van belang dat SNS REAAL zelf geen partij is in deze verzoekschriftprocedure en dat deze procedure slechts één feitelijke instantie kent met onvoldoende processuele waarborgen voor het voeren van een volwaardig partijdebat over deze vragen.
- 5.5. De praktische oplossing is dat de definitieve vaststelling c.q. aanspraak op de schadeloosstelling met betrekking tot (alleen) de 403-vordering wordt aangehouden tot het moment dat definitieve duidelijkheid bestaat over het lot van de 403-vorderingen. Ik onderken hierbij drie scenario's:
  - (i) In of buiten rechte komt vast te staan dat de 403-vorderingen zijn "*meegegaan*" naar de Staat tezamen met de onteigende achtergestelde SNS-obligaties. In dit scenario zal de door de Ondernemingskamer te bepalen schadeloosstelling mede een vergoeding dienen te bevatten voor de "*verdwenen*" 403-vorderingen van de onteigende achtergestelde obligatiehouders van SNS Bank;
  - (ii) In of buiten rechte komt vast te staan dat de 403-vorderingen niet zijn "*meegegaan*" naar de Staat maar op andere gronden niet op SNS REAAL kunnen worden verhaald, bijvoorbeeld vanwege het tenietgaan van de vorderingen uit hoofde van de achtergestelde obligaties als gevolg van conversie of afstand door de Staat. Ook in dit scenario zal de door de Ondernemingskamer te bepalen schadeloosstelling mede een vergoeding dienen te bevatten voor de "*verdwenen*" 403-vorderingen van de onteigende achtergestelde obligatiehouders van SNS Bank;
  - (iii) In of buiten rechte komt vast te staan dat de 403-vorderingen onverkort op SNS REAAL kunnen worden verhaald, in welk scenario de Ondernemingskamer de "*403-component*" niet hoeft te betrekken bij de schadeloosstelling.
- 5.6. Vanzelfsprekend kan de voorwaardelijke waardering door de deskundigen tegelijkertijd met de overige waarderingen worden uitgevoerd zodat geen onnodige vertraging ontstaat. De aanhouding van de *definitieve* vaststelling c.q. toekenning van de aanspraak op schadeloosstelling kan voorts beperkt blijven tot het gedeelte van de schadeloosstelling dat betrekking heeft op de 403-vorderingen van de onteigende achtergestelde obligatiehouders van SNS Bank.

- 5.7. Dan kom ik toe aan de tweede complicatie. Bij de waardering van de 403-vorderingen rijst de vraag of de vorderingen op SNS REAAL onder de 403-verklaring (in de “boedel” van SNS REAAL) concurrent zijn dan wel achtergesteld.
- 5.8. VEB c.s. is van oordeel dat de 403-vorderingen op SNS REAAL concurrent zijn. Ik verwijs naar het Verweerschrift. De Staat is echter van oordeel dat de 403-vorderingen achtergesteld zijn. Ook de vraag naar het karakter van de 403-vorderingen betreft een materiële rechtsvraag die in een civiele dagvaardingsprocedure beantwoord dient te worden, zoals ik zojuist heb toegelicht.
- 5.9. De praktische oplossing voor deze complicatie is dat de Ondernemingskamer de te benoemen deskundigen instrueert om twee afzonderlijke (voorwaardelijke) waarde-
ringen van de 403-vorderingen te produceren: één in het scenario van een achter-
gestelde 403-vordering³² en één in het scenario van een concurrente 403-
vordering³³. Zodra de status en het karakter van de 403-vorderingen in of buiten
rechte definitief vaststaan, kan de Ondernemingskamer de schadeloosstelling voor
de “403 component” definitief toekennen of afwijzen.
- 5.10. Mocht de Ondernemingskamer niettemin van oordeel zijn dat zij beide rechtsvragen
in het kader van deze schadeloosstellingsprocedure zelf kan beantwoorden, zou de
onwenselijke en onbedoelde situatie ontstaan dat partijen onvoldoende gelegen-
heid hebben gekregen hun stellingen ten aanzien van deze complexe rechtsvragen
naar behoren toe te lichten en te onderbouwen. VEB c.s. verzoekt de Onderne-
mingskamer alsdan een extra zitting te bepalen ter gelegenheid waarvan partijen
hun standpunten over deze complexe rechtsvragen naar behoren kunnen toelichten
en onderbouwen, al dan niet vergezeld van rechtsgeleerde opinies. Tijdens een der-
gelijke zitting kan eveneens de wenselijkheid van het stellen van prejudiciële vragen
aan de Hoge Raad aan de orde komen.
- 6. VERGOEDING REDELIJKE KOSTEN VEB IN HAAR HOEDANIGHEID VAN ARTIKEL
3:305A BW VERENIGING (PETITUM 14.2 SUB F (NIEUW))**
- 6.1. Tot slot een enkele opmerking ten aanzien van de in het kader van de schadeloos-
stellingsprocedure gemaakte en te maken kosten. Ik verwijs naar het op 18 april jl.
ingediende verzoekschrift.
- 6.2. Anders dan de Minister meent, vallen de redelijke kosten van onteigende effenbe-
zitters onder het begrip schadeloosstelling van artikel 6:8 lid 1, tweede zin, Wft.
Hieraan doet niet af dat deze kosten als zodanig niet expliciet in de wet worden
vermeld. Belangrijker is vast te stellen dat nergens in de tekst van Afdeling 6 van de
Wft of in de Parlementaire Geschiedenis wordt uitgesloten dat de onteigende effec-
tenbezitter recht heeft op vergoeding van de volledige (althans redelijke) kosten ter
vaststelling van de werkelijke waarde van zijn onteigende effecten.
- 6.3. Het buiten beschouwing laten van deze kosten zou een ernstige inbreuk opleveren
op het wettelijke uitgangspunt van schadeloosstelling. Als de wetgever de kosten

---

³² Lees: achtergesteld ten opzichte van de concurrente crediteuren van SNS REAAL.

³³ Lees: concurrent ten opzichte van de SNS REAAL-crediteuren.

niettemin buiten beschouwing had willen laten had hij daarvoor een expliciete wettelijke basis moeten creëren.

- 6.4. Overigens bepaalt artikel 6:11 lid 4 Wft wel dat de Ondernemingskamer omtrent de ‘kosten van het geding’ zodanige uitspraak doet als de Ondernemingskamer vermeent te behoren. De Ondernemingskamer zou toekenning van een aanspraak op vergoeding van deze kosten derhalve tevens - of mede - kunnen baseren op artikel 6:11 lid 4 Wft.³⁴
- 6.5. De aanspraak van onteigende effectenbezitters op vergoeding van de kosten kan eveneens worden gebaseerd op een analoge toepassing van artikel 6:96 lid 2 BW. Ik verwijs naar de jurisprudentie van de Hoge Raad inzake de uitoefening van verhaalsrechten.³⁵ Deze uitspraak sloot aan bij zijn twee maanden eerder gewezen arrest inzake Bravenboer/London Verzekeringen N.V.³⁶ De Hoge Raad overwoog in rov. 3.5.2. ten aanzien van artikel 6:96 BW:
- “Noch de bewoordingen van deze bepalingen, noch de strekking daarvan brengen mee dat een zodanige aansprakelijkheid slechts kan ontstaan binnen de grenzen die dit artikel naar de letter ervan stelt.”*
- 6.6. De conclusie is dat de voormalige houders van SNS effecten aanspraak kunnen maken op vergoeding van de door hen gemaakte en te maken kosten.
- 6.7. Indien de voormalige houders van SNS effecten *zelf* geen kosten maken aangezien zij hun belangen in het kader van een efficiënte afwikkeling van hun schadeloosstelling laten behartigen door VEB, komt VEB in haar hoedanigheid van 3:305a BW vereniging vergoeding toe van de ten behoeve van hen gemaakte en te maken kosten.
- 6.8. Ik verwijs naar de Vie d’Or uitspraak van de Hoge Raad.³⁷ In de Vie d’Or zaak ging het weliswaar om kosten ter vaststelling van aansprakelijkheid als bedoeld in artikel 6:96 lid 2 aanhef en onder b, BW maar mede gelet op de hiervoor vermelde uitspraken inzake Sterpolis en Bravenboer is de Vie d’Or ‘leer’ van overeenkomstige toepassing op het verzoek tot vaststelling van kosten ter bewaring van rechten en vaststelling van schadeloosstelling in de zin van artikel 6:8 Wft.

---

³⁴ Bij het opstellen van Afdeling 6 van de Wft is volgens de Parlementaire Geschiedenis “waar mogelijk (...) aangesloten bij de wijze waarop vergelijkbare onderwerpen in de onteigeningswet zijn geregeld”³⁴. Als de Ondernemingskamer al mocht oordelen dat de kosten niet (volledig) onder het begrip schadeloosstelling vallen, zou de Ondernemingskamer het begrip ‘kosten van het geding’ in de zin van artikel 6:11 lid 4 Wft dienen uit te leggen overeenkomstig het begrip ‘kosten van het geding’ van artikel 50 lid 4 Onteigeningswet

³⁵ In het Sterpolis/Amicon arrest oordeelde de Hoge Raad in 2003 dat, gelet op de strekking van het wettelijke verhaalsrecht van het betreffende ziekenfonds, artikel 6:96 lid 2 aanhef en onder b, BW van overeenkomstige toepassing moest worden verklaard.³⁵

³⁶ HR 11 juli 2003, NJ 2005, 50 (Bravenboer/London Verzekeringen N.V.)

³⁷ HR 13 oktober 2006, NJ 2008, 527. Zie ook rov. 7.2.2 waarin de Hoge Raad overweegt dat een redelijke uitleg van artikel 3:305a BW juncto artikel 6:96 lid 2, aanhef en onder b, BW meebrengt dat de (redelijke) kosten ter vaststelling van schade en aansprakelijkheid voor vergoeding in aanmerking komen indien in een procedure op de voet van artikel 3:305a BW de rechtspersoon een verklaring voor recht vordert en uit de toewijzing van deze vordering volgt dat de betrokkene op grond van een wettelijke verplichting aansprakelijk is voor de schade die de personen wier belangen worden behartigd, hebben geleden als gevolg van de gebeurtenis waarop de aansprakelijkheid berust.

- 6.9. Mocht de Ondernemingskamer niettemin het primaire verzoek van VEB afwijzen, verwijs ik naar het subsidiaire verzoek zoals geformuleerd in het aanvullend verzoekschrift van 18 april 2013.

VEB c.s. handhaaft haar stellingen, feitenweergave, verweer en verzoeken/vorderingen.

Advocaten